

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 6. novembra 2012 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenému **P. B.**, pre zločin sexuálneho násilia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného P. B. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 17. septembra 2010, sp. zn. 6To/75/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. B. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 29. júna 2010, sp. zn. 4T/43/2010, bol obvinený P. B. uznaný vinným v bode 1/ rozsudku zo spáchania zločinu sexuálneho násilia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., § 127 ods. 5 Tr. zák., v bode 2/ rozsudku zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., § 127 ods. 5 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ v dobe od 13. februára 2009 do zadržania 8. októbra 2009 v obci M. nad H. č. X., okres G., vo svojom dome od svojej manželky E. B. vyžadoval viackrát v nočných aj v denných hodinách orálny styk, a keď mu odmietala vyhovieť, vyhadzoval ju von, kde musela aj do rána kľáčať pri dverách, vulgárne jej nadával, vyhrážal sa jej zbitím, bil ju päťami po ústach, súčasne ju povalil na zem, sadol jej na hrudník, kolenami jej pritlačil ruky a tak nútil, aby ho orálne ukojila, pričom najmenej raz v presne nezistený deň v septembri 2009 rovnakým spôsobom vykonal na nej análny styk, pritom kričala o pomoc, bil ju po hlave, zakrýval jej rukou ústa a naposledy 8. októbra 2009 po tom, čo ho odmietla orálne ukojiť, vyhrážal sa jej, že zomrie a nútil ju k tomu tak, že ju chytil rukami za vlasy, udrel jej hlavu o podlahu, udrel ju opakovane do zadnej časti krku a päťou do ľavého oka,

čím jej spôsobil zranenie, a to pomliaždenie ľavej strany hrudníka, odreninu v oblasti ľavej lopatky, ktoré si nevyžiadalo jej liečenie a práceneschopnosť, súčasne u nej vzbudil obavu, že ak jeho požiadavkám nevyhovie, vyhrážky aj uskutoční,

2/ v dobe od 13. februára 2009 do zadržania 8. októbra 2009 v obci M. nad H. č. X., okres G. vo svojom dome svojej manželke E. B. počas vzájomných hádok, ale prevažne bez príčiny viackrát hrubo a vulgárne nadával a pritom sa jej vyhrážal, že jej zlomí nohy, že jej rodičia budú za ňou plakať, že ju postupne zničí, počas vyhrážok ju fyzicky napadal tak, že ju bil po rôznych častiach tela, pritom použil aj drevo na kúrenie, a tak u nej vzbudil obavu, že vyhrážky uskutoční.

Okresný súd za to obvinenému uložil podľa § 200 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák., § 37 písm. h/, m/ Tr. zák. a § 38 ods. 4 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov a 9 mesiacov nepodmienečne a podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. ho súd na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obvinený, a to prostredníctvom obhajcu.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací uznesením zo 17. septembra 2010, sp. zn. 6To/75/2010 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného P. B. zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom ustanoveného obhajcu 17. septembra 2012 dovolanie. V jeho odôvodnení uviedol ako dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., t.j., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Obvinený argumentuje nasledovne:

„Popieram spáchanie skutku, ktorý sa mi kladie za vinu. Poukazujem, že súd svoje rozhodnutie založil prakticky na výpovedi mojej manželky bez toho, aby sa bližšie zaoberal mojou výpoveďou a obranou. Vzhľadom na túto skutočnosť považujem rozhodnutie súdu za jednostranné, neobjektívne a v dôsledku toho mylné, čo sa týka právneho posúdenia veci.

Od začatia trestného stíhania som popieral sexuálne násilie, uviedol som, že s manželkou som mával normálny pohlavný styk, som ženatý 25 rokov a nikdy som nemal

nezhody s manželkou v pohlavnom živote. Popieram, aby som od svojej manželky požadoval orálny a análny styk, takéto praktiky som nikdy nepožadoval, a pokiaľ som niektoré skutočnosti uviedol pred vyšetrovateľom, tak to nebola moja výpoveď. Taktiež pri konfrontácii s manželkou som popieral skutočnosti, ktoré ona uvádzala ohľadne orálneho a análneho styku.

Poukazujem taktiež na list manželky z januára 2010, ktorý mi zaslala do ÚVV Košice, v ktorom uvádzala, že je jej ma ľúto, že ma má stále v srdci, že vie, že je sprostá, že ma bude vždy milovať, vie, že mi ublížila, ona mi nechce ublížiť, vie, že nedobre robí, že spravidla zle a ďalšie podobné skutočnosti, teda jej list je v značnom protirečení s tým, čo uviedla na políciu.

Pokiaľ by súd akceptoval výpoveď mojej manželky vo veci sexuálneho násillia uvádzam, že trestný čin je spáchaný násillím, ak páchatel' na jeho spáchanie použije fyzické násillie. Z tohto hľadiska spravidla ide o prekonanie alebo zamedzenie kladeného alebo očakávaného odporu.

Ak však odpor, v danom prípade ženy, nebol mienený vážne a ak bol predstieraný, nejde o násillie. O násillie nejde ani v tom prípade, ak síce žena spočiatku odpor kladie, ale neskôr so stykom súhlasí.

Máme za to, že nie je preukázané, že by som mal prekonať vážne mienený odpor poškodenej alebo, že by poškodená podľahla môjmu konaniu po zistení beznádejnosti jej odporu. V danom prípade nebolo bez pochybností preukázané, že k orálnemu a análnemu styku s poškodenou došlo po tom, čo som ju k tomu násillne donútil.

Po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov nebolo spoľahlivo preukázané, že súdeným skutkom bola naplnená skutková podstata zločinu sexuálneho násillia. Výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosti, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, je trestným činom.

Z bodu 1 rozsudku taktiež nie je zrejmé, čo je potrebné chápať pod pojmom viackrát v nočných aj denných hodinách som vyžadoval orálny styk. Čo konkrétne znamená viackrát v priebehu takého dlhého časového obdobia od 13.02.2009 do 08.10.2009 však nie je možné z odôvodnenia rozhodnutia vôbec zistiť.

V posudzovanom prípade sexuálneho násillia ide o typický prípad toho, že i keď som dôvodne podozrivý zo spáchania skutku vykonané dokazovanie nevedlo k úplnému a spoľahlivému záveru, že sa skutok stal. Ide tu o klasický prípad uplatnenia zásady „in dubio pro reo“ – teda v pochybnostiach v prospech obžalovaného.“

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozhodol tak, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 29. júna 2010, sp. zn. 4T/43/2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 17. septembra 2010, sp. zn. 6To/75/2010 bol porušený zákon v príslušných ustanoveniach Tr. zák. a Tr. por. vo vzťahu k odsúdenému P. B..

K dovolaniu obvineného sa Okresná prokuratúra Spišská Nová Ves nevyjadrila.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a označuje chyby konania a dôvod odvolania (§ 374 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie je splnený dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (ani žiaden iný).

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinený namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Vykonávanie dôkazov a ich hodnotenie sa v plnom rozsahu vykonáva v rámci konania pred súdom, a to príslušnými súdmi ako v prvom stupni, tak aj v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Najvyšší súd je v konaní o dovolaní zásadne povinný vychádzať zo skutkových zistení súdu prvého stupňa a v nadväznosti na tento skutkový stav zvážiť hmotnoprávne posúdenie skutku, pričom skutkové zistenia súdu prvého stupňa nemôže meniť, a to ani na základe prípadného dopĺňovania dokazovania, ako ani v závislosti na prípadne inom hodnotení v predchádzajúcom konaní vykonaných dôkazov.

Dovolacie námietky obvineného sa nedotýkali právneho posúdenia zisteného skutku, ale naopak, spochybňovali skutkové závery súdov prvého a druhého stupňa a subjektívne kritizovali hodnotenie dôkazov doteraz vo veci konajúcimi súdmi, čo však nezodpovedá dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V posudzovanom prípade je tiež potrebné uviesť, že oba skutky ako boli zistené súdom prvého stupňa (čo odvolací súd odobril) boli v kontexte oboch rozhodnutí správne posúdené ako zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., § 127 ods. 5 Tr. zák. (bod 1/ rozsudku okresného súdu) a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., § 127 ods. 5 Tr. zák. (bod 2/ rozsudku okresného súdu).

Pokiaľ dovolateľ namieta skutočnosť, že mu nebolo preukázané, že k orálnemu a análnemu styku s poškodenou došlo po tom, čo ju k tomu násilne donútil, treba uviesť, že ide o otázku skutkových zistení (nie právnej kvalifikácie), ktorá sa v dovolacom konaní neskúma. Avšak zo skutkovej vety v bode 1/ rozsudku jednoznačne vyplýva, že obvinený poškodenú nútil opakovane (teda viackrát) k orálnemu styku a najmenej raz aj k análnemu styku a to napriek jej nesúhlasu, pričom sa jej nielen vyhrážal násilím ale aj násilie používal, aby jej odpor prekonal.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolací súd musel dovolanie obvineného P. B. podľa § 382 písm. c/ Tr. por., na neverejnom zasadnutí, odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 6. novembra 2012

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Ing. Anton Jakubík

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková